

Uitspraaknr. 06.033

Datum:

24 mei 2006

Optreden adjunct-directeur bij verwijdering en na fysiek belagen leerling door medeleerlingen; klacht gedeeltelijk gegrond; primair onderwijs.

De klacht

Een moeder verwijt de adjunct-directeur van de school dat deze haar zoon van school verwijderde ondanks haar toezegging hiertoe niet over te gaan. Bij die verwijdering zijn procedurele fouten gemaakt.

De moeder verwijt de adjunct-directeur tevens dat deze onvoldoende is opgetreden toen haar zoon door vier andere kinderen fysiek werd belaagd.

De visie van partijen

Ten tijde van het indienen van de klacht zit de zoon van de klagende moeder in groep 3. Hij is begin 2006 van school geschorst in afwachting van verwijdering. Totdat de PCL heeft voorzien in een indicatiestelling blijft de zoon ingeschreven op de school. Hij ontvangt inmiddels onderwijs bij een school voor basis- en speciaal onderwijs.

In groep 2 zocht een nieuwe leerling (A) constant ruzie met de zoon. De ruzie tussen deze leerlingen is door de groepsleerkracht nooit opgelost. Het gedrag van de zoon ging in de loop van het schooljaar nogal achteruit. Hij sloeg leerlingen, de juffrouw en de schooldirecteur. De thuissituatie maakte het er voor hem niet gemakkelijker op. Zijn vader was ernstig ziek. Ook de moeder werd regelmatig door haar zoon geslagen. Uiteindelijk werd hij tweemaal psychologisch getest en opgevangen via jeugdzorg.

Na de kerstvakantie in 2005 werd de zoon teruggeplaatst naar groep 3 vanwege zijn leerresultaten. Hij is na die kerstvakantie door drie jongens uit groep 4 en door A in elkaar geslagen. Een leerkracht stond gewoon bij het incident te kijken, maar een andere leerkracht greep wel in.

De adjunct-directeur zou die jongens op hun gedrag aanspreken. Ze deed dit echter alleen met A, die alles ontkende. Later hoorde de moeder dat deze leerling haar zoon wel had geschopt.

De zoon werd tweemaal geschorst en moest op school blijven toen de rest van de klas naar de bibliotheek ging. De moeder heeft vaak tegen de adjunct-directeur gezegd dat haar zoon en A uit elkaar gehaald behoorden te worden, maar de adjunct-directeur deed daar niets aan. De moeder heeft op school gezegd dat haar zoon hulp nodig had, maar zij moest alles alleen oplossen.

De moeder heeft eind 2005, naar aanleiding van een schorsing van de zoon, met de directeur over haar zoon gesproken. Die heeft gezegd dat hij niet verwijderd zou gaan worden. Uiteindelijk gebeurde dat toch. Toen de zoon voor een tweede maal op school werd onderzocht door een psycholoog belde de adjunct-directeur na afloop van het onderzoek de moeder op en verzocht haar om haar zoon mee haar huis te nemen. Bij het afhalen bood de adjunct-directeur de moeder een brief met een verwijderingsbesluit aan ter ondertekening. De moeder heeft geweigerd te ondertekenen. De adjunct-directeur heeft de verwijderingsprocedure niet correct gevolgd. De leerplichtambtenaar bevestigde dat en vond het ook vreemd dat haar zoon geen huiswerk had meegekregen. Het schoolbestuur heeft haar eveneens geïnformeerd dat de zoon op school had moeten blijven. De moeder is vervolgens zelf op zoek gegaan naar een nieuwe school voor haar zoon en heeft ook haar dochter van de school gehaald.

Volgens de adjunct-directeur werd de zoon niet van school verwijderd, maar op de dag van het fysieke optreden tussen de leerlingen mondeling en vervolgens schriftelijk met onmiddellijke ingang geschorst. Op de dag van het incident was de zoon opnieuw erg onbeheerst, viel leerlingen aan en bracht hen letsel toe. Daarna rende hij van school weg. De adjunct-directeur is hem gaan zoeken en heeft politie en de moeder gebeld. Bij haar terugkomst bleek de leerling al op school te zijn teruggekeerd. Hij was gekalmeerd toen zijn moeder hem kwam ophalen. Dit soort incidenten hadden zich in het verleden al vaker voorgedaan. Op sommige van deze momenten verzocht de school de ouders om hem mee naar huis te nemen omdat hij binnen school niet viel te handhaven. Deze situaties werden door school niet gepresenteerd als formele schorsingen van de zoon. Het traject van schorsing, in afwachting van verwijdering is op uiteindelijk wel ingezet. Tot die maatregel werd besloten om een crisisplaatsing te forceren bij het speciaal onderwijs waarvoor anders een wachttijd van acht maanden zou bestaan. Het reeds eerder geplande onderzoek van de zoon door een psycholoog van het bureau Onderwijsadvies is ondanks de schorsing doorgegaan.

Die dag werd begonnen met de sloop van het oude schoolgebouw. Ter ere van die gelegenheid hield de school een ballonnenoptocht waaraan de zoon ondanks de schorsing in afwachting van de verwijdering mocht meedoen.

Al een jaar voor het incident heeft de schooldirecteur de ouders gewezen op de mogelijkheid dat hun zoon ander onderwijs zou moeten gaan volgen. De directeur sprak de vader eigenlijk iedere week. De ouders waren ervan doordrongen dat de situatie in hun gezin, met het oog op de gezondheid van de vader, zeer moeilijk was. De zoon zelf bevond zich geruime tijd in een geestelijke crisis.

De adjunct-directeur heeft naar aanleiding van de incidenten met de zoon regelmatig overleg gehad met de moeder. Zij heeft daarbij steeds aangegeven niet tot schorsing over te zullen gaan. Over de mogelijkheid van verwijdering heeft zij het echter met de moeder nooit gehad. Van de formele gesprekken werden steeds notities gemaakt die in het dossier van de zoon werden gestopt. Ze werden niet aan de moeder uitgereikt. Wel werden de onderwijskundige rapporten door de moeder ondertekend.

Overwegingen van de Commissie

(...) De school heeft de zoon geschorst in afwachting van definitieve verwijdering. Tegen een dergelijk besluit staat volgens de Algemene Wet Bestuursrecht een bezwaar- en beroepsprocedure open, waar, voor wat betreft het aantekenen van bezwaar, in het besluit naar

wordt verwezen. Het klachtrecht is niet bedoeld om die voorziening te vervangen. Daarom richt de Commissie zich bij de behandeling van dit klachtonderdeel alleen op de toezegging van de school dat zij volgens de moeder haar zoon niet van school zou verwijderen.

Uit de toelichting die partijen op de klacht hebben gegeven blijkt dat de zoon zich gedurende een langere periode in een persoonlijke crisis heeft bevonden. De school heeft intensief contact onderhouden met de ouders en was goed op de hoogte van de thuissituatie die vanwege de gezondheid van de vader geruime tijd zorgelijk was. Bij het vinden van een gepaste oplossing voor de zoon besloot de schooldirectie hem naar een crisisplaatsing te geleiden zodat hij buiten de wachtlijst van acht maanden om in het speciaal onderwijs geplaatst kon worden. Daartoe was het noodzakelijk om de zoon te schorsen in afwachting van definitieve verwijdering.

De Commissie is van oordeel dat het incident waarbij de zoon fysiek werd belaagd, als laatste uit een reeks, voldoende aanleiding gaf voor die schorsing nu het de zoon was die medeleerlingen aanviel en wederom van school was weggelopen.

De Commissie beschouwt het als een gemiste kans dat niet in het verweerschrift al is verduidelijkt welke problematiek aanleiding heeft gegeven tot de schorsing van de zoon. De zitting is primair bedoeld voor het geven van een nadere toelichting en het beantwoorden van vragen van de Commissie en niet voor het dan pas naar voren brengen van argumenten die reeds in een eerder stadium in het verweerschrift naar voren hadden kunnen worden gebracht.

De Commissie is er overigens wel van overtuigd dat de school zich bij het binnenboord houden van de zoon maximaal heeft ingespannen en daarbij in de (mondelinge) communicatie met ouders steeds de menselijke maat heeft gehouden.

Partijen verschillen van mening of door de adjunct-directeur zou zijn toegezegd dat de zoon niet verwijderd zou worden van school. De moeder heeft haar klacht over deze toezegging niet nader onderbouwd. Daardoor heeft de Commissie niet kunnen vaststellen of de bedoelde toezegging is gedaan en is dit onderdeel van de klacht onvoldoende aannemelijk geworden. De klacht is daarom op dit onderdeel ongegrond.

Volgens de schooldirecteur besprak hij eind 2005 met de moeder dat het moment voor de school naderde waarop het besluit over de verwijdering van de zoon zou gaan vallen. Partijen bevestigen dat dit gesprek heeft plaatsgevonden. Bij de moeder bestond echter de indruk dat haar zoon op school zou kunnen blijven. Van het gesprek is geen verslag gemaakt. Van officiële gesprekken worden volgens school wel verslagen gemaakt die via het leerling-dossier voor de ouders beschikbaar zijn.

De Commissie merkt op dat dit gesprek van groot belang was voor de moeder en haar zoon, nog daargelaten of de school het gesprek als officieel bestempelde of niet. De schooldirecteur meende de moeder het omslagpunt uit te leggen tussen verblijf en vertrek van de zoon op school. Van zo'n beslissend gesprek behoort een verslag te worden gemaakt dat in afschrift aan de ouders dient te worden verstrekt. Bij hen moet vervolgens worden geverifieerd of zij de inhoud van het verslag werkelijk hebben begrepen. De inhoud van het dossier over een zorgleerling kan zo technisch en specifiek zijn dat de school zich extra inspanningen behoort te getroosten om de ouders over de inhoud in kennis te stellen. Het is daarbij onvoldoende om verslagen aan dit dossier toe te voegen onder de algemene noemer dat het dossier door de ouders kan worden geraadpleegd.

De Commissie acht een aanbeveling hierover op zijn plaats.

De adjunct-directeur meldde ter zitting dat zij zich het incident waarbij de zoon fysiek zou zijn belaagd niet kon herinneren. Er hadden zich veel incidenten rond de zoon voorgedaan. Toen de adjunct-directeur ter zitting vernam welke leerkracht op het schoolplein was opgetreden gaf zij aan met deze leerkracht over het incident contact te hebben gehad en de betrokken leerlingen op hun gedrag te hebben aangesproken.

De Commissie merkt op dat de inspanningen van de school er op gericht dienen te zijn om een veilig schoolklimaat voor alle leerlingen te waarborgen. Een voor de moeder belangrijk (en recent) incident uit een reeks van schendingen van dit schoolklimaat behoort in een klachtenprocedure voor de adjunct-directeur extra aanleiding te vormen voor onderzoek naar de ware toedracht. Zo'n voorbereiding is de Commissie in dit geval niet in het bijzonder gebleken.

De Commissie is er niet van overtuigd dat de adjunct-directeur bijzondere maatregelen trof na het incident waarbij de groepsleerkracht de twistende partijen scheidde. In een situatie waarbij mogelijk sprake is van vier leerlingen die één andere leerling belagen kan, in het perspectief van een reeks van incidenten, de school niet volstaan met het slechts aanspreken van de betreffende leerlingen en horen van de surveillerende leerkracht. Verder is de Commissie niet gebleken dat de adjunct-directeur de moeder heeft geïnformeerd over haar aanpak van het betreffende incident en de uitkomst van de met de andere leerlingen gevoerde gesprekken. De Commissie is van oordeel dat de adjunct-directeur in deze zaak onvoldoende is opgetreden en acht dit onderdeel van de klacht gegrond.

Het oordeel van de Commissie

De klacht over het optreden van de adjunct-directeur bij het incident waarbij de zoon fysiek werd belaagd is gegrond. Voor het overige is de klacht ongegrond.

Advies aan het schoolbestuur

De Commissie beveelt het schoolbestuur aan om:

- waar het zorgleerlingen betreft de inhoud van het leerling-dossier actief met de ouders te bespreken;
- van gesprekken met verstrekking gevolgen tussen school en ouders een verslag te maken en dit ter verificatie aan de ouders aan te bieden.